

DOBROGEA JUNA

Voi de acumă, alțiori de un Stat nu voia să arbitreze, ei nu-
mai legă, deschisă și invocării de Națiune, hotărgește și cîntecște.
(Un Proclamație Universitară, de la 28 Noiembrie 1859).

ABONAMENTE:
Pe an 12 Lei — Pe 6 luni 8 Lei
Pentru preoți și învățători gratuit
— Anunțuri și reclame după invitație —

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL DOBROGEAN

FONDATOR-PROPRIETAR :
CONSTANTIN N. SARRY

REDACȚIA, BUCUREȘTI, str. Pătrău-Voda, 8
ADMINISTRAȚIA, CONSTANȚA, str. Dorobanților No. 28
Manuscrisale nu se înșapăză

NESOCOTIȚI !...

Apararea intereselor tuturor locuitorilor Dobrogei formează — se stie — primul punct al programului partidului nostru, deasupra acestor interese, căt de bine înțelesă însă, tronează interesele neamului românesc. Dacă apărând, ca dobrogeni, pe cele d'intâi, ne înținim o elementară datorie, — nesocotind pe cele de-al doilea am săvârși, ca Români, cea mai odioasă dintre crimi. Si dujă cum intru împlinirea datoriilor noastre n'am precucșit până astăzi nici o jertfă și nu ne-am plâns nici când am primit loviturile cele mai dureroase, — intru impedicarea oricărei încercări de crimă împotriva neamului, înțelegem să lovim cu aceiași necruțare.

Am socotit la locul lor aceste scurte lămuriri astăzi, când ne propunem să vorbim mai stăruitor pen- pre sănătoasele ciocniri dela graniță de sud a provinciei transdunărene și despre atitudinea populației de origine bulgară din Dobrogea nouă și veche.

Spuneam, nu de mult, vorbind despre raporturile create între noi și vecinii noștri, în urma ocupării unei fatale a armelor române din anul trecut, — că, dacă umilierea la cel învinse se impune ca o împlacabilă necesitate, generozitatea la cel care apare ea o imperioasă datorie.

Si Românul a făcut dovada nobelei simțimintelor sale, chiar din ziua când și-a oprit marsul vertiginos în fața portilor Sofiei; mai apoi, prin tratatul pe care l-a impus la București — tratat ce punând capăt unui dezastru sigur al fostilor «aliați» conchide, la o pace pentru toți onorabilă; și în sfârșit prin corecta și condescendentă sa atitudine de un an întrig încocate.

Nu m'am referit, după cum se poate vedea, de căt numai la evenimentele din zilele noastre; să fi răsfoit numai două-trei file Cartea Veacurilor în urmă și aş fi dat de leagănul însuși al culturii și emancipării Bulgariei tot în țara românească.

Cu ce au răspuns „umilii” Bulgari la toate aceste atenții de bun și cumpănat vecin, deși ireducabil?

Mai întâi printre campanie de presă prin foile străine, ce tindea să ne prezinte ca pe niște cotropitori neomeni, cari în timpul ocupației, ne-am fi purtat cum nu se putea mai vandalic cu dânsii, — când, se stie, căt de largi am fost la inimă ca și la pungă!...

Apoi, prin ura ce, pe toate căile, în mod întreținut și tendențios s'a sămânăt și s-a întreținut în întreaga lor populație împotriva noastră, — ură ale cărei prime și nesocotite efecte au început să apară. Recentele incidente dela frontieră „dobrogeană”, dela İbram-mahale și Kuiendjuc, sălbăticia lor, demnă de originea asiatică a sălbăticilor lor, fac această dure-roasă dar puternică dovadă, — după cum tot ele, judecând după faptul că agresiunile au pornit numai dela Bulgari și au găsit totdeauna nelnar-măți pe soldați noștri, evidentiază sufletul larg, încrezător în sine ca și în alii, al Românilor.

In asemenea condiții, generozitatea despre care vorbeam — care ca și toate în lumea astăzi, trebuie să săiba o marginie — spore dacă nu ca o prostie, dar cel puțin ca o slabiciune. Si într'un caz și în altul ea se confundă cu nevrednicia, — și ca atare trebuie să inceteze. Situația noastră de stat se prezintă în așa fel astăzi, în căt nu înțelegem să ne poată frige nici chiar o «ciobă căt de grăsă! Cu atât mai rău pentru vecinii noștri, dacă nu vor căsa și nu vor voi să pricină și să ne patrundă de pe loc.

Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța

Dispozițiunile susținute ale vecinilor dela sud nu interesează însă pe Români numai din punctul de vedere al unei bune vecinătăți. Ele au o latură specială și aceasta privește pe Bulgaria din Dobrogea veche și nouă.

Făță cu cele petrecute în ultimele zile, am căutat să iau contact personal cu mai mulți fconcentrațieni inteligențiali de origine bulgară și am întreprins și o călătorie prin Cadrilater, unde, de asemenea, am stat de vorbă cu unii fruntași. Am întâmpinat la cei dintâi o rezervă care se confundă cu complicitatea. «Nu putem scoate din capul bătrânilor și al oamenilor simpli ideile lor. Cine ar incerca să facă, ar fi omordat cu pietre...» — mi-a mărturisit unul din aceștia.

Dela cei din Dobrogea nouă am putut afla că, majoritatea orășenilor, cu ocazia formării listelor de cetățeni, vor opta pentru suditenia bulgară, nevoind nici măcar sub forma aceasta să confirmă stăpânirea românească peste noile teritorii. N'au decât să ne expulze!... — ne spunea unul din fruntașii lor, în concluzie.

Constatările de mai sus, a căror autenticitate și o garanție, dacă nu m'au neliniștită ca Român, m'au măhnit însă ca Dobrogean.

Si m'au măhnit, șiindcă dacă „fumurile” unor capete zvăpăiate nu pot întuneca întru nimic o strălucire și o situație ca aceea ale jărei românești, ele duc însă la repreziuni și excese, și înfructuoase și generale, care lovesc mai ales pe cei nevinovați.

Să nu fi servit trecutul recent al Dobrogei noastre nimănui și la nimic? Si tocmai Bulgarii, cei atât de cumpănați în toate, să dea dovadă de atâtă nesocotință?...

Cost N. Sarry

RETEVEIE

Rețetă: sigură

Dacă guvernul dorisit să scape cu orice prejdeu de N. I. Filipescu — și am multe motive să nu cred contrariu — urez de căt să-l concesionez și să-l trimișă trei zile pe granița sud-dobrogeană.

Simpatică

D. Irimescu se spune în scrisoarea ce a adresat-o domn Parioniu, că astăzi îl numește cel mai simpatic tacit.

Cred și eu. Alături de Sigura... marjala a consolului Coenotic însăzătrău fostului șef al tașchipilor, colonelul dr. Ahile Zlătu, spore... simpatică.

Legă naturală

Fostul prefect de Constanța, d. Conat Irimescu, justifică astfel vociile d-ale de la tașchipi la conservatorii:

„Chrysalidă, peșteră de culori frumosă, cu speranță crește unui viitor, mai frumoasă, dar inertă, legată de crucea copacului din care s'hrână, preferă fluturașul stufătăș postea pe sărăcina altora.”

Apoi, urmând acestei legă și fără, în curând vom vedea pe cei tașchipi încă o borbulă.

Si non è vero.

Unul, comentând „explicația” d-lui Irimescu spunea:

„Poate că nu sunt conservatorii și-aș dori să fie învățători, a trebuit să le mai vină și... Irimescu!”

Kazan

— Cum se capătă denumirea succesei contemporane ale d-lui Calafatianu, care poartă să deosebește, în opinia, prima și a doua?

— Poate simplu? Un om, care și respectă numele. Bănd din Calafat, să le sporească cu cealaltă.

Din paroșă

Proiectul de Pașnicie, întocmit pe platformă judecătelor ce în două sesații să ajungă la Consiliul, ce la urmă trebuia, cu care să se aducă înprobriuzașă. Nu îl spune... — Lăză și într-o altă cale, nu în altă.

— Nu este... — Bănd din Calafat, să le sporească cu cealaltă.

Gospodărit

Bela „Asociația învățătorilor”

Un pact s'a încheiat în ziua de 23 iunie la Ploiești, între membrii comitetului central ales de comitetul general al asociației pe baza noului statut, pe de-o parte, și între gruparea „tribunistă” reprezentată prin d-l Ionescu-Lungu, pe de altă.

Care au fost principalele care au determinat această „împăcare” când se spie că de puțin conciliabilitate sunt ideile convingerile, principiile care insuflarește pe unii și pe alții și când cunoștuță este lupta de ani dusă de ambelor tabere?

Mai întâi, comitetul central ales în prima ediție a consiliului general, cuprinzând și elemente neutre, deci moderate — și aceasta și rațiunea retragerii lor Mihaile și Toni — se găsește în imposibilitatea de a lucra de a desfășura un program de activitate, întrucât totușă aveața „Asociație” se găsea în mălinile lui Lungu și a prietenilor săi. Apoi în vremile aciștei de înfrigurare generală, de înfrigurare a condițiilor de trai, dezbinarea noastră facea imposibilă aproape realizarea unor dintre aspirațiile noastre de corp din cele mai hotărătoare pentru existența noastră materială. Ne găseam, noi cel aleș de curând, în preajma adunării generale proiectată de d. Lungu la Focșani: ar fi fost dovedă cea mai eclatantă a anarhiei și cumplitei dezordine mentale a întregului corp învățătoresc.

Atâtudele care pleau stăruitor în favoarea unei „împăcări”, fie și similate. Nu mai plăcută era și situația „lungătilor”. El știau că joacă ultima carte: mai știau că adunarea din Focșani, în rezerva gloriei unei... înfrangeri morale, care ar fi însemnată înzmăntarea pentru totdeauna a lor și cu ei, și a ambilor, aspirațiilor egoiste, „fariseștilor”... producțiv ale lor. Ori astăzi una n'are de rea nici el. Vreia de patimă și de inconștiens pentru primădoibă aventure în care aruncă A. A. ar fi fost. De aci, din examenul paralel al situațiilor fiecărora a teorătății înțelegeri, care e abia un început de conciliare, și nu o conciliare definitivă. Care sunt elementele acordului stabilit?

Vechiul comitet, în frunte cu d. Brezianu, demisioneașă și el, dar nu înaintea unei adunări extraordinare ce ar fi să se convoce, ci tot în mălinile comitetului general, singurul în măsură a hotărăt în astăzii. Demisioneașă pentru a face loc unui comitet central nou, capabil să împăce toate curentele, ducând comitetul să crede necesar aceasta. De altfel d-l Lungu și-a luat angajamentul să respecte vîntoarea boală și să se supună oricărui și dădă ea. Ce însemnă aceasta?

— Însemnă foarte mult: însemnă că d. Lungu și să-și reinstituie în statutul pe care înteau să-l incalte prin proiectata adunare de la Focșani. Reîntră peitura ca să-l respecte. Ai dollea, că convocarea facută de vechii censori (Fl. Eftimescu, etc.) s'a contramanda. Acest lucru dă cel puțin sădă unei împăcări depline.

Atâtudele motive pentru ca învățătorimea română din judecătă să se bucură. Dar acest simbolnic va putea să aibă influență asupra polemicilor, mai mult decât personale care se duc de-o parte și de alta — Am convinsere că nu. E prea prăpăditoare deosebirea între cele două tabere, dintre care una și însoțită de cel mai curat ideal, iar cealaltă în pradă unui egoism incalificabil. Una sau alta, da, — amândouă la oalătă însă nici odată. E o convinsere care nu e numai a mea, și dacă ar fi să renunțăm noi, cel ce am portat luptă acum 4 ani în urmă, o duce mai departe, și să ne supunem voluntar disprezzului nemicilor al celor pe care î-am crescut în cultul față de ideal, și să ne sinucidem de bunăvoie, — și astăzi în nici un caz și cu nici un prej n'voi!

P. Gheorghescu.

Moartea lui Emil Gărleanu

Literatura română e nouă și durează pînă și înțelegere a înțelegerii.

Scriitorul Emil Gărleanu a murit, retras într-o căsuță de la Cămpulung.

Gărleanu era de mult bătrân de rîndă: în ultimul timp își lăsase postul de director al teatrului Național din Oradea și venise în București, ca să se supună unei operații. Dar debilitatea fizică și borsa destul de înaintată oprișe pe medicii dela o operare asuccioasă. I s'au dat îngrijirile necesare unei întemnițări, recomandându-se multă odihă linistitoare.

Şi Gărleanu a plecat la Cămpulung, de unde a trebuit să vină vîrstă dură, adusă de colegilor săi literari, căci în cîteva săptămâni în întreg judecătă din Dundești și mare vîrstă de Români, — trebuiesc posibile că de curând.

și sădăză paginile literare ale unor scriitori mai vechi — și în același timp traducere din marii scriitori străini.

De la Gărleanu, au rămas căseva volum de nuvele, — care se disting prin descrierile lîmpăne și simple, pline de precizie stilistică și mai ales printre o acurateță de limbă românescă.

A scrie și un volum, cu subiecte din lumea celor ce nu cîntă — opera care a afirmat sensibilitatea lirică și puterea analizei susținute a lui Gărleanu, sara moare în vîrstă de 30 ani.

Gărleanu fusese pregătit pentru cariera militară, dar temperamentul său inclină spre viață și concepții creatoare, l-au îndemnat să-și păstrească haina militară, înținând de la început cu modestie și dor de munca entuziasmat, fără literatură. Si Gărleanu a fost un devotat credincios al scrierii, căci venise în domeniul literelor, cu gândul hotărât, că literatura trebuie să fie o finală sociabilă de emisiuni artistice pentru publicul cititor.

În serviciul acestei naționalități, Gărleanu, alături de Ionel Ghenea, Ioan Ghenea, Isidor Ghenea — înțelese să adună.

Că de vîțeag și soarta uneori!

SUFLETUL DOBROGEAN

O educație în sens dobrogănean folosește principiul unității naționale, ca și progresul Dobrogei.

IV

Realizarea sufletului dobrogănean, referirea lui mai bine zis, e o chestie de educație și de cultură. Școală, de orice grad, dela cea de sat până la liceu și cea de specializare, trebuie să înlesnească acest proces de elaborare a sufletului unitar dobrogănean. Pentru aceasta însă trebuie ca întreaga învățătură să se impregneze de spiritul dobrogănean, cu toate particularitățile lui etnice, geografice, istorice, etc., să aibă o parte determinantă în alcătuirea programelor școlare. Acel ce cred că opera aceasta de educație poate să îndeplinească scopul să se impregneze de spiritul dobrogănean, cu toate particularitățile lui etnice, geografice, istorice, etc., să aibă o parte determinantă în alcătuirea programelor școlare. Acestea devenind de ordin local și național ale mediului în care ei și dezvoltă activitatea, vor și să conducă instituțiile încrezătoare lor în apărea în cădăna de către neamul său de legături străine și, cu timbul, indisolubile. Ele trebuie utilizate încă din epoca școlarității prin învățătorii și continuătorii săi de la învățători și învățătoare.

Toate acestea însă nu se fac fără oameni și, anume, fără oameni conștienți, desinteresați, devotați caușii până la sacrificiu. Numai ei pot face dintr-o aspirație încă vagă, o realitate vie, palpabilă, concretă. Aceste articole nici nu au avut altă intenție de căt aceea de a-i da deosebită de a-i secole din izolare și înactivitate și de a-i determina la munca.

Doresc ca gândul ce le închid să fie înțelește și urmat.

P. Stănescu

Se lucrează cu cea mai mare febr

FARMACIA ENGLEZI

CONSTANTA, STR. CAROL

Recomandată și aprovisionată din nou cu toate felurile de medicamente farmaceutice, chimice și droguțe, din cele mai renumite fabrici din străinătate, prețuri și cu specialități indigene.

Tot felul de material de pasajantele de prima calitate

Obiecte de chirurgie, precum: aburi, canule, cravate și alte diverse obiecte de gând și utilă.

Săpunuri medicinale de toaleță

Articole de higiene și cosmetice: parfumerie în sticle și exzece concentrata diferite cu pramal.

Apă de Colonia cu kgr.

In special recomandă prepara- de proprii prețuri: Apă pentru gură și spă contra cădorii pârului. Pastă și prafuri pentru dinți.

Prepară la cerere orice fel, de sărapuri, lichioruri și visinii tonice pentru copii și adulți, — care pot fi făcuți cu succes preparații străine sub formă de „specialități”.

Oferă serviciu prompt și con- tinuu sub conducerea personală a farmaților.

GHE. CONSTANTINIDR

BANCA DOBROGEI

MEDJIDIA

SOCIETATE ANONIMĂ
CAPITAL LEI 1.000.000

Adresa Telegraf. DOBROGEABANC

• Banca Dobrogei face orice opera-

ții de banca și în special :

a) Scutecă cambi, mandate, en-

posse și titlu și spise la zoșii ;

b) la parte la tot felul de emisiuni

de titluri de Stat, de orașe, pe județe,

sau de societăți participare și participa-

la construirea de societăți comerciale

și industriale ;

c) Prințește efecte în deposit și sume

în cont-curent și apre truflăriile cu

terenuri și procentă convențională ;

d) Face împrumuturi constății gaj co-

mmercial, sau cu acte autentice și pri-

moște cenușii de tot felul ;

e) Face împrumuturi în cont-curent

constății gaj de titluri, de efecte comer-

țiale, sau pe garanții ipotecare ;

f) Împrumută pe garanții, pe măsură,

care vor fi constituite în gaj, etc.

g) Face împrumuturi pe titluri și

efecte publice emise de Stat, județe,

comune și de societăți comerciale sau

industriale ;

h) Compră și vinde titluri și efec-

tele prevăzute în aliniatul precedent ;

i) Face schimb de monede de tot

felul sau de bănci de Banca străine ;

j) Compră și vende asupra străină-

ților săi de vedere sau cu termen, ce-

curi și răvenimente ;

k) Acceptă sau plătește trai, cecuri

sau răvenimente trase de corespondență

ei din judecătări străine ;

l) Se înstrăină cu operațiuni de

comună și de încasări ;

m) Se înstrăină să des garanții

sau cumpără ;

n) Se împrumută în garanții de efecte

de imobili sau pe creditul ei personal ;

o) Emite obligații pe termene lungi ;

p) Recunoscă sau emisesc crean-

țele ;

q) Își deschide conturi curente la

unice astăzi sau din străinătate ;

r) Cumpără imobile atât iar și ne-

cesare pentru locuință sau, sau pentru

realizarea unei creații ;

s) Închiriază săpăi din tezaurul său

pentru păstrare de bani sau de valori.

I publice, între care posedea Bazargic Armuti, precum și poseaua Dobrici-Pecărevo.

Într-un cuvânt intotdeauna posibile cari legă punctele principale și centrele de producție din Cadrilaterul cu Dobrogea sunt în starea cea mai bună și date circulației publice.

Actualmente se lucrează cu mare febrilitate la construirea linilor ferate cari vor lega Tulcea, Constanța și Cernavodă cu Cadrilaterul.

Până acum a fost terminată complet linia ferată Medgidia-Cobadin. Linia cea cea cea are o lungime de 32 kilometri.

Linia ferată Cobadin-Dobrci, în lungime de 33 kilometri, va fi completată pe 14 decembrie anul curent.

Terasamentele sunt făcute toate. Acum se face noapte și balastarea.

Pe această linie se așeză actualmente 800 metri de săni pe fiecare zi.

În ceea ce privește linia ferată Tulcea-Medgidia, până acum este gata porțiunea

dela Medgidia la Easer, în lungime de 35 kilometri, linie pe care se poate circula.

Acești sunt încă în cursul altii 20 kilometri de linie dela Easer spre Tulcea. Si porțiunea aceasta va fi făcută în scurtă vreme, apă că vom avea o linie definitivă de 55 kilometri dela Medgidia în spre Tulcea

Ministerul lucrarilor publice a acordat licitație o porțiune de linie ferată de 35 kilometri, dela Tulcea la Babadag, apă că lucrările vor începe în curând și pentru această porțiune.

Mijlocul liniei ferate Tulcea-Babadag, adică restul de 45 kilometri, va fi împărțit în mai multe loturi și se va imediaza licitație.

În modul acesta lucrările se vor urma pe întregă linie a liniei ferate, astfel de partea care a fost terminată.

După afirmația lui ministru al lucrarilor publice, întreaga linie ferată Tulcea-Medgidia va fi terminată complet până la Octombrie anul viitor 1915.

Rsp.

Considerații militare asupra Dobrogei

IV. — Mijloacele de apărare în contra unui atac venit dela Sud

După modul defectuos, cum este trăsătă frontiera de Sud a Dobrogei, după directiva văilor care o traversează și care vă se deschide la Dunăre, precum și după situația obiectivului armatei naționale, care este bastionul Cernavodă-Medgidia, iată considerațiile ce putem face :

Că direcția de atac a forțelor bulgare ce ar opera în Dobrogea, nu ar fi triunghiul Ostru-Așa-Asilic-Curgun, caci ar trebui că ele să invadă atâtă rezistență, că vă ar avea de tăiat linia lor de operă și, apoi, să stea să ființeze în lemnătatea bătălie de artillerie vaselor de răboi, apă că trupele inamică care ar invadă dela Silișta către Cernavodă vor fi silite să evite drumul desfășurul Dunării, pentru a urma un altul mai sigur pe la capătul văilor transversale".

Așa dar, grosul armatei de invasie, va putea urma partea mai puțin accidentată spre răsărit de valea Uruii, ca astfel să intrească bastionul Cernavodă-Medgidia.

Valea Uruii împarte teritoriul sudic al Dobrogei în două părți cu caracter topografic bine deosebite : cea de Apus, accidentată și frântă, și cea de Răsărit.

În forma unui plateau cu centrul ocupat de satul Copădin.

Din valea principală a Uruii se ramifică satul Ghioi-Ponar spre răsărit, o vale secundară numită Borungea, totuși de importanță din punctul de vedere al apărării, ca și valea Uruii.

Extremitea răsăriteană a văii Borungea corespunde unei altitudini, ce se prelungesc până în lacul Mangalia.

Aceste două văi : Borungea și Uruii ne vor servi ca primă linie de apărare, iar centrul va fi la Enige și Adamclissi.

România era poate tot astăzi de pricepu în învecinătură tactică a terenului ; de aceia trebuie căutat centrul anărării la încucigașii astăzi văi, pe la vechiul Civitas-Tropaeum.

Formele terenului dar, ne dictează a ne alege aceste două văi ca primă linie de apărare ; iar Curgunul poate să apără din punct de văzut de la răsărit, format de Mare, zice :

Cătă vreme Bulgaria nu va avea o putere maritimă, acest front va avea o defensie maritimă, acest front va avea o de-

stinație defensivă. Inițiativa operațiunilor va apăra inamicul, penetrând el

pe fi desăvârșire stăpân pe Mare.

În ceea ce priveste frontiera tactică a terenului de răsărit, format de Mare, zice :

„Cătă vreme Bulgaria nu va avea o putere maritimă, acest front va avea o de-

stinație defensivă. Inițiativa operațiunilor va apăra inamicul, penetrând el

pe fi desăvârșire stăpân pe Mare.

„Prin demonstrațiile sale, inamicul va atrage o parte din forțele noastre de apărare, pentru a ascunde operațiunile principale ale trupelor sale.

„Cu totalul astfel de apărări, Copădinul capătă o importanță excepțională în central plateau Sud-dobrogian și, fortificarea lui prin lucrări trecătoare, se impune.

Ei va apăra stânga noastră în contra unei armate inamică.

Pierdută această primă linie de apărare, trebuie să creeze o linie secundară bulgărești, care ar văsa neliniștește dreapta propriei noastre apărări. Curgunul este fortificat de natură și a jucat un rol însemnat, mai ales în răboiul din 1806-12.

În casul unei astfel de apărări, Copădinul capătă o importanță excepțională în central plateau Sud-dobrogian și, fortificarea lui prin lucrări trecătoare, se impune.

Ei va apăra stânga noastră în contra unei armate inamică.

Pierdută această primă linie de apărare, trebuie să creeze o linie secundară bulgărești, care ar văsa neliniștește dreapta propriei noastre apărări. Curgunul este fortificat de natură și a jucat un rol însemnat, mai ales în răboiul din 1806-12.

Pentru aceasta, trebuie studiat încă din

înțelegere organizarea defensivă a po-

zițiunii dela Medgidia, care după cum am

arătat formează bastionul răsăritean al iron."

CE TI-AR ZICE?

Ce ti-ar zice, mândru, dorul,
Când te ar dezidera florul
Amintirii de ce-a fost
Cât aveam un addport?

Ce ti-ar zice, mândru, gândul,
Când și ar aminti, bolândul,
Cât de dulce să căndu-va
Noaptea 'nșteagă undeasă?

Multe, multe și ar tot spune:
Multe rele, multe bune,
Dar ar plângă amândoi
De amurgul dintre noi...

Numești gândul meu, sărmantul,
Piemundul și nu altunul,
Nice flângă, nice face
Si-i cu dorul fără pace...

De trezăldă firea 'nșteagă :
— Pace buntă, sunđuro dragă !
Piești voia cum vrei tu
Si-i aiunz și urdu...

Si-i surâdd dorurile
Ca mie plângurile
Si te mibete verile
Ca pe min' durerile.

A FOST

Fantomă unui vis trecul
Să dus să nu mai vie,
De ce altă mi ai apărut
De 'nvorâtă vie?

De ce mi-ai urmărestă și-acum,
O, chip desprins din curăță,
Când rădăcine pe acele drumi
Să' te tot aziă misteriu?

A jost, a jost ! A trebuit
Să fie aziă podobă,
De văi — dar, nădădădă,
Co urmărat de slabă...

Fa visul înșaga frumos
Si dorul fără tendă
Că nu mir că-i-a urmat
Trecere-astă de crudiă.

Senin, și molcomul sefir
Selidădă în boare liniș
Amurgul, a turnat ambros
Pe-o moșie-aza senină... —

Ci dacă amurgul unei seră
Senină ca altădată
Par că mi simbolize : „a fost ieri” —
Mă întreb : „a fost vre-o dată?”

— SECUREȘTI —

St. BORDEAUX, Nr. 21

— SECUREȘTI —

PROGRAMUL PARTIDULUI NAȚIONAL-DOBROGEAN

- 1) Apărarea intereselor TUTUROR locuitorilor Dobrogei, cu respectul legilor în ființă.
- 2) Răspândirea și impunerea culturii și economiei naționale.
- 3) Colonizarea ținutului provinciei fără vătămarea drepturilor căștigătoare.
- 4) Înfrângerea cauzelor naționalist-democratice intru că nu vine în contrazicere cu programul nostru și cu interesele Dobrogei.
- 5) Gruparea va avea un comitet dirigitor, asupra căruia urmează să hotărască o adunare generală.

cum s'a angajat față de primărie, pe baza cărui angajament s'a încheiat contractul:

La stabilirea prețurilor pentru furnizarea pietrelor de toate categoriile de către S. P. M. s'a avut același norme; atât piatra de arrocamente și degeul nevoie pentru infrastructura digului de apărare cât și piatra de zidărie pentru infrastructura, să vor predă în casieră Căsnica încheiată pe vagon, căntării contradictorii cu antrenorul comunelor.

Pentru stabilirea costului pietrei, nu putem admite cererea oferătorului de a se furniza de serviciul porturilor maritime în cost, căci termenii „în cost” ar putea da naștere la interpretări diferite și la nelinări ulterioare. Pentru evitarea acestor nelinări, am stabilit următorul tarif care trebuie să fie lăsat ca bază în calcularea analizei de prețuri.

In anul 1913

1. Arrocamente amestecate lei 320 tone.

2. Deșeu brut pământos de casieră, lei 235 tone.

3. Piatră brută de zidărie lei 335 tone.

In anul 1914

Cu un spor la aceste prețuri de 10%.

In anul 1915

„Cu un spor de 20 la sută la prețurile de mai sus.”

In anul 1916-1917

Cu un spor de 30 la sută asupra prețurilor de mai sus.

„În toate aceste prețuri nu se cuprind taxele de casieră.”

Anul se consideră dela 1 Ianuarie la 31 Decembrie.

Piatră de toate categoriile va fi predate de Serviciul Porturilor Maritime și primată de către antreprinză prin cărtăre contradictorie pe basculă S. P. M. din casieră și cantitatea găsită se va face pe bonuri, care se vor semna contradictoriu de organe imputernicate în regulă.

„La încheierea convențiunii se va depune o garanție de 30 000 (treiseci mii) lei pentru pata la timp a conturilor ce S. P. M. va prezenta pentru piatra predate.

Conturile se vor schita în cel mult trei zile de la prezentare. Dacă în decurs de zece zile cel mult, conturile nu vor fi achitate la casă serviciului S. P. M. va interzice predașa și extinderea fără nici o altă înștiințare sau somnărire, iar întreprinderea nu va avea nici o operație în ceea ce de întăriere în relua lucrului.”

„S. P. M. va debuta și preda materialele din casieră până la maxim 200 tone pe zi, nu și la încă nici o răspundere, dacă eventual nu va putea împlini trebuințele antreprinderii din casieră lipsă de lucru. Din contră antreprinderii sau Primăria trebuie să și ia angajamentul că va pună la dispoziția S. P. M. lucrătorilor la necesitate cu prețuri normale corespunzătoare epocii.”

Din acest pasaj rezultă foarte clar că Oaș. Direcțione se obligă să furnizeze piatra cu prețurile arătate, pe anii 1913, 1914, 1915, 1916, și 1917 și nu mai răspunde îndoială că își va acăsiă sarcina dacă citim și pasajul următor:

„Pentru a se extinde și întrebunția piatra în lucruri ce ne preocupează este nevoie ca primăria să obțină o permisiune specială din partea Ministerului de Industrie și Comerț, iar întreprinderea trebuie să plătească taxele de casieră prevăzute în regulamentul special al acestui Minister.”

Nu mai rămâne dar, nici o îndoială că Direcționii Construcției Portului s'a obligat prin adresa No. 905 din 12 Februarie 1913 semnată de d-l inginer inspector general Casimir, să va furniza comunei piatra necesară lucrării de consolidare a malurilor, din casieră construcției portului Constanța, cu prețurile stabilite de ea.

Comuna Constanța, proprietara lucrărilor de consolidare, a aprobat și anghajamentul lui de Directia Porturilor și a publicat licitația sub aceste condiții pe care le-a menținut și în contract, după cum am avut onoarea să vădă ceea ce în expunerea arătată; o singură condiție nu a îndeplinit fostă administrație care a semnat contractul, aceea de a obține de la Ministerul Industriei și Comerțului, autorizația specială de a se permite ca pentru com. Constanța, să se extindă și întrebunția piatra la lucrările de consolidare ale Primăriei.

Nu mai rămâne dar, nici o îndoială că Direcționii Construcției Portului s'a obligat prin adresa No. 905 din 12 Februarie 1913 semnată de d-l inginer inspector general Casimir, să va furniza comunei piatra necesară lucrării de consolidare a malurilor, din casieră construcției portului Constanța, cu prețurile stabilite de ea.

Comuna Constanța, proprietara lucrărilor de consolidare, a aprobat și an-

ghajamentul lui de Directia Porturilor și a publicat licitația sub aceste condiții pe care le-a menținut și în contract, după cum am avut onoarea să vădă ceea ce în expunerea arătată; o singură condiție nu a îndeplinit fostă administrație care a semnat contractul, aceea de a obține de la Ministerul Industriei și Comerțului, autorizația specială de a se permite ca pentru com. Constanța, să se extindă și întrebunția piatra la lucrările de consolidare ale Primăriei.

Nu mai rămâne dar, nici o îndoială că Direcționii Construcției Portului s'a obligat prin adresa No. 905 din 12 Februarie 1913 semnată de d-l inginer inspector general Casimir, să va furniza comunei piatra necesară lucrării de consolidare a malurilor, din casieră construcției portului Constanța, cu prețurile stabilite de ea.

Comuna Constanța, proprietara lucrărilor de consolidare, a aprobat și an-

ghajamentul lui de Directia Porturilor și a publicat licitația sub aceste condiții pe care le-a menținut și în contract, după cum am avut onoarea să vădă ceea ce în expunerea arătată; o singură condiție nu a îndeplinit fostă administrație care a semnat contractul, aceea de a obține de la Ministerul Industriei și Comerțului, autorizația specială de a se permite ca pentru com. Constanța, să se extindă și întrebunția piatra la lucrările de consolidare ale Primăriei.

Nu mai rămâne dar, nici o îndoială că Direcționii Construcției Portului s'a obligat prin adresa No. 905 din 12 Februarie 1913 semnată de d-l inginer inspector general Casimir, să va furniza comunei piatra necesară lucrării de consolidare a malurilor, din casieră construcției portului Constanța, cu prețurile stabilite de ea.

Comuna Constanța, proprietara lucrărilor de consolidare, a aprobat și an-

ghajamentul lui de Directia Porturilor și a publicat licitația sub aceste condiții pe care le-a menținut și în contract, după cum am avut onoarea să vădă ceea ce în expunerea arătată; o singură condiție nu a îndeplinit fostă administrație care a semnat contractul, aceea de a obține de la Ministerul Industriei și Comerțului, autorizația specială de a se permite ca pentru com. Constanța, să se extindă și întrebunția piatra la lucrările de consolidare ale Primăriei.

Nu mai rămâne dar, nici o îndoială că Direcționii Construcției Portului s'a obligat prin adresa No. 905 din 12 Februarie 1913 semnată de d-l inginer inspector general Casimir, să va furniza comunei piatra necesară lucrării de consolidare a malurilor, din casieră construcției portului Constanța, cu prețurile stabilite de ea.

Comuna Constanța, proprietara lucrărilor de consolidare, a aprobat și an-

ghajamentul lui de Directia Porturilor și a publicat licitația sub aceste condiții pe care le-a menținut și în contract, după cum am avut onoarea să vădă ceea ce în expunerea arătată; o singură condiție nu a îndeplinit fostă administrație care a semnat contractul, aceea de a obține de la Ministerul Industriei și Comerțului, autorizația specială de a se permite ca pentru com. Constanța, să se extindă și întrebunția piatra la lucrările de consolidare ale Primăriei.

Nu mai rămâne dar, nici o îndoială că Direcționii Construcției Portului s'a obligat prin adresa No. 905 din 12 Februarie 1913 semnată de d-l inginer inspector general Casimir, să va furniza comunei piatra necesară lucrării de consolidare a malurilor, din casieră construcției portului Constanța, cu prețurile stabilite de ea.

Comuna Constanța, proprietara lucrărilor de consolidare, a aprobat și an-

ghajamentul lui de Directia Porturilor și a publicat licitația sub aceste condiții pe care le-a menținut și în contract, după cum am avut onoarea să vădă ceea ce în expunerea arătată; o singură condiție nu a îndeplinit fostă administrație care a semnat contractul, aceea de a obține de la Ministerul Industriei și Comerțului, autorizația specială de a se permite ca pentru com. Constanța, să se extindă și întrebunția piatra la lucrările de consolidare ale Primăriei.

Nu mai rămâne dar, nici o îndoială că Direcționii Construcției Portului s'a obligat prin adresa No. 905 din 12 Februarie 1913 semnată de d-l inginer inspector general Casimir, să va furniza comunei piatra necesară lucrării de consolidare a malurilor, din casieră construcției portului Constanța, cu prețurile stabilite de ea.

Comuna Constanța, proprietara lucrărilor de consolidare, a aprobat și an-

ghajamentul lui de Directia Porturilor și a publicat licitația sub aceste condiții pe care le-a menținut și în contract, după cum am avut onoarea să vădă ceea ce în expunerea arătată; o singură condiție nu a îndeplinit fostă administrație care a semnat contractul, aceea de a obține de la Ministerul Industriei și Comerțului, autorizația specială de a se permite ca pentru com. Constanța, să se extindă și întrebunția piatra la lucrările de consolidare ale Primăriei.

Nu mai rămâne dar, nici o îndoială că Direcționii Construcției Portului s'a obligat prin adresa No. 905 din 12 Februarie 1913 semnată de d-l inginer inspector general Casimir, să va furniza comunei piatra necesară lucrării de consolidare a malurilor, din casieră construcției portului Constanța, cu prețurile stabilite de ea.

Comuna Constanța, proprietara lucrărilor de consolidare, a aprobat și an-

ghajamentul lui de Directia Porturilor și a publicat licitația sub aceste condiții pe care le-a menținut și în contract, după cum am avut onoarea să vădă ceea ce în expunerea arătată; o singură condiție nu a îndeplinit fostă administrație care a semnat contractul, aceea de a obține de la Ministerul Industriei și Comerțului, autorizația specială de a se permite ca pentru com. Constanța, să se extindă și întrebunția piatra la lucrările de consolidare ale Primăriei.

Nu mai rămâne dar, nici o îndoială că Direcționii Construcției Portului s'a obligat prin adresa No. 905 din 12 Februarie 1913 semnată de d-l inginer inspector general Casimir, să va furniza comunei piatra necesară lucrării de consolidare a malurilor, din casieră construcției portului Constanța, cu prețurile stabilite de ea.

Comuna Constanța, proprietara lucrărilor de consolidare, a aprobat și an-

ghajamentul lui de Directia Porturilor și a publicat licitația sub aceste condiții pe care le-a menținut și în contract, după cum am avut onoarea să vădă ceea ce în expunerea arătată; o singură condiție nu a îndeplinit fostă administrație care a semnat contractul, aceea de a obține de la Ministerul Industriei și Comerțului, autorizația specială de a se permite ca pentru com. Constanța, să se extindă și întrebunția piatra la lucrările de consolidare ale Primăriei.

Nu mai rămâne dar, nici o îndoială că Direcționii Construcției Portului s'a obligat prin adresa No. 905 din 12 Februarie 1913 semnată de d-l inginer inspector general Casimir, să va furniza comunei piatra necesară lucrării de consolidare a malurilor, din casieră construcției portului Constanța, cu prețurile stabilite de ea.

Comuna Constanța, proprietara lucrărilor de consolidare, a aprobat și an-

ghajamentul lui de Directia Porturilor și a publicat licitația sub aceste condiții pe care le-a menținut și în contract, după cum am avut onoarea să vădă ceea ce în expunerea arătată; o singură condiție nu a îndeplinit fostă administrație care a semnat contractul, aceea de a obține de la Ministerul Industriei și Comerțului, autorizația specială de a se permite ca pentru com. Constanța, să se extindă și întrebunția piatra la lucrările de consolidare ale Primăriei.

Nu mai rămâne dar, nici o îndoială că Direcționii Construcției Portului s'a obligat prin adresa No. 905 din 12 Februarie 1913 semnată de d-l inginer inspector general Casimir, să va furniza comunei piatra necesară lucrării de consolidare a malurilor, din casieră construcției portului Constanța, cu prețurile stabilite de ea.

Comuna Constanța, proprietara lucrărilor de consolidare, a aprobat și an-

ghajamentul lui de Directia Porturilor și a publicat licitația sub aceste condiții pe care le-a menținut și în contract, după cum am avut onoarea să vădă ceea ce în expunerea arătată; o singură condiție nu a îndeplinit fostă administrație care a semnat contractul, aceea de a obține de la Ministerul Industriei și Comerțului, autorizația specială de a se permite ca pentru com. Constanța, să se extindă și întrebunția piatra la lucrările de consolidare ale Primăriei.

Nu mai rămâne dar, nici o îndoială că Direcționii Construcției Portului s'a obligat prin adresa No. 905 din 12 Februarie 1913 semnată de d-l inginer inspector general Casimir, să va furniza comunei piatra necesară lucrării de consolidare a malurilor, din casieră construcției portului Constanța, cu prețurile stabilite de ea.

Comuna Constanța, proprietara lucrărilor de consolidare, a aprobat și an-

ghajamentul lui de Directia Porturilor și a publicat licitația sub aceste condiții pe care le-a menținut și în contract, după cum am avut onoarea să vădă ceea ce în expunerea arătată; o singură condiție nu a îndeplinit fostă administrație care a semnat contractul, aceea de a obține de la Ministerul Industriei și Comerțului, autorizația specială de a se permite ca pentru com. Constanța, să se extindă și întrebunția piatra la lucrările de consolidare ale Primăriei.

Nu mai rămâne dar, nici o îndoială că Direcționii Construcției Portului s'a obligat prin adresa No. 905 din 12 Februarie 1913 semnată de d-l inginer inspector general Casimir, să va furniza comunei piatra necesară lucrării de consolidare a malurilor, din casieră construcției portului Constanța, cu prețurile stabilite de ea.

Comuna Constanța, proprietara lucrărilor de consolidare, a aprobat și an-

ghajamentul lui de Directia Porturilor și a publicat licitația sub aceste condiții pe care le-a menținut și în contract, după cum am avut onoarea să vădă ceea ce în expunerea arătată; o singură condiție nu a îndeplinit fostă administrație care a semnat contractul, aceea de a obține de la Ministerul Industriei și Comerțului, autorizația specială de a se permite ca pentru com. Constanța, să se extindă și întrebunția piatra la lucrările de consolidare ale Primăriei.

Nu mai rămâne dar, nici o îndoială că Direcționii Construcției Portului s'a obligat prin adresa No. 905 din 12 Februarie 1913 semnată de d-l inginer inspector general Casimir, să va furniza comunei piatra necesară lucrării de consolidare a malurilor, din casieră construcției portului Constanța, cu prețurile stabilite de ea.

Comuna Constanța, proprietara lucrărilor de consolidare, a aprobat și an-

ghajamentul lui de Directia Porturilor și a publicat licitația sub aceste condiții pe care le-a menținut și în contract, după cum am avut onoarea să vădă ceea ce în expunerea arătată; o singură condiție nu a îndeplinit fostă administrație care a semnat contractul, aceea de a obține de la Ministerul Industriei și Comerțului, autorizația specială de a se permite ca pentru com. Constanța, să se extindă și întrebunția piatra la lucrările de consolidare ale Primăriei.

Nu mai rămâne dar, nici o îndoială că Direcționii Construcției Portului s'a obligat prin adresa No. 905 din 12 Februarie 1913 semnată de d-l inginer inspector general Casimir, să va furniza comunei piatra necesară lucrării de consolidare a malurilor, din casieră construcției portului Constanța, cu prețurile stabilite de ea.

Comuna Constanța, proprietara lucrărilor de consolidare, a aprobat și an-

ghajamentul lui de Directia Porturilor și a publicat licitația sub aceste condiții pe care le-a menținut și în contract, după cum am avut onoarea să vădă ceea ce în expunerea arătată; o singură condiție nu a îndeplinit fostă administrație care a semnat contractul, aceea de a

MAGASIN DE INCREДЕРЕ

P. SAPIRA

Furnisatorul Curții Regale

CONSTANTA. — 17, STRADA CAROL, 17

**RECOMANDĂ MARELE SAU MAGASIN CU
CEASORNICARIE
BIJOUTERIE
SI OPTICA**

ca cel mai bogat : sortat din toată Dobrogea

Vinde cel mai eltin

Se găsesc mărfuri de la 50 bani la 2.500 lei bucata

Cadeuri pentru logodnă, năști și botezuri

LA SAPIRA se vând și bilete ale
Loteriei Regatului Român
Orice comandă se poate efectua și prin poștă
Prospecte gratis la cerere

MAGASIN DE INCREДЕРЕ

Onor. Clientelă,

Servesc în modul cel mai conștientios, furându-vă caștelele ei. I și soluri garantate și din o pepiniera renomată din Ungaria, 10000 de bucati viță atâtă 185 lei, galbenă de Odobești, Crâmpoșie mușosă de Cotunar Fetești, Braghișna. Soluri negru Burgoñon, Kadarka, Oporto, Negru vârtos, Soluri Chasselas 1000 bucati 2000 lei, Blanc, rose, Constandur, Vibert, Toksy, Napoleon, Tămăioane: (muscat) 200 lei, Lünel, Ottone, Muscat Perie de Cașaba cel mai împurit de must miș 300 lei, buna spăstra pentru laptă. Viță de 2 ani 20%, mai scump. Soluri atot în verde 10%, mai scump. Comenzile vor fi însoțite cu un acont de 10%.

Servesc și cu pomi atâtă de 3-4 ani, Meri, Cireși, Pruni, Cojii, Cireși, Visini, Gutui, Persici, Nuci, 1 bucătă 1.20-2 lei.

Comenzile se vor expedia prin gară Constanța, și se vor adresa în Strada Ion Băncică 3, Constanța.

Cu stima, ALEXE SOCOLY

**SOCIETATE ANONIMA
CIMENT PORTLAND****VAR HIDRAULIC**

CERNAVODA (România)

— CAPITAL SOCIAL LEI 2.000.000 —

Producția anuală totală 100.000

Fabrici de CIMENT PORTLAND și Var Hidraulic

Ciment Portland provinând din captare rotativă de cava

mai recentă construcție, precum și special și comercial din fabrica Cernavoda.

din găte, de cava mai superioară există

P. autoritățile competente, au fost admise în toate îngrijările administra-

riile civile și militare; întrebuitătoare de către arii la lucrările de

cava, cum este Construcția Portului Constanța, precum și la toate

mărcile Serviciilor hidraulice din țara.

Export în: BULGARIA, RUSIA, TURCIA și SERBIA

Legături directe și extra-rapide cu porturile:

Constantinopol, Smirna și Alexandria

prin vaporul Serrico în Maritim Roman

Pentru comandă și informații să se adreseze direct reprezentantului general

D-lui NICOLAE FEHER & C-ia, Soc. în comandita, București, Smârdan 17

sau direcției Societății Cernavoda

BIROU TEHNIC DE INFORMAȚII MECANICE
— Constanța —**Dominilor Agricultori,**

Dorîți să cumpărați orice soi de mașini care le-ați văzut, și și anul, sau vă închipuji că ar exista? Întrați prin scrieră acest birou și veți avea dezlănțuirea complete: trimiteți în scrieră leia 1 bani 15 în mărci pentru informații, în schimb săptămâni de păcate și mașini proste.

Biroul nostru nu are nici o legătură cu nici o casă de mașini. Vă recomandă numai mașinile bune, simple și practice fie din țara, sau străinătate.

Cine întrebă nu se păcălește

O NOUTATE

Vapoarele și Trierătoare e Americane sunt minunea economiei plugăruinii mío și mare. Triesă mult, curat fără ascunzător, iar risipă și dispără, fiind închisă cu o entie, construcție mai solidă ca cele englezești, fără a întreruși și mai mult de 15 oameni pe arie, mașini și spațiu de praf toate pe care le face plăvă după voiață, depunând singură mășina plăvă în găză. Mai este o celalaltă și fără dobândă la rate. Poed certificată de mulțimile de la d-nii: I. Banciu, R. Mihăilescu, Al. Butică, A. Alexandru, I. Nedeleu, N. Badilă, I. Vasilescu și alții. Să văndă o garnitură d-lui Ch. Panaitescu mecanic, una d-lui Gh. Dumitrescu Mangalia și una d-lui I. Viădăescu Caraciumu. Doritorii de a cumpăra să pot adresa d-lui Christache Panaitescu, mecanic Piața Grivița (Cott.) Constanța.

CASINOUL DIN CONSTANȚA**MARI ATRACTIUNI DE SENZAȚIE
SERBARI DE ZI SI DE NOAPTEA**TEATRU de Comedii românești sub direcția d-lui DAVILA
TEATRU DE COMED FRANCEZ**Teatru de Varietăți și Muzc-Hall**

ORCHESTRA de virtuozi din Montecarlo sub direcția d-lui REYNAUD

• CEI MAI CELEBRI ARTIȘTI DE PE SCENELE EUROPENE •

RESTAURANT SI TERASE DE CONSUMAȚIUNI

MARI SERBARI FOCURI DE ARTIFICII SPLENDADE

MEETING DE AVIAȚIUNE

CURSE DE CAI — CURSE DE REGATE

Toate atracțiunile marilor casinourilor din lume

DIMITRIE BĂLĂNESCU

107 — STRADA CAROL, — 107

MAGAZIN CU FIERARIE

ASORTAT CU

Broaște, lacăte, balamale, sărmă, ciment, var hidraulic, nicovale, menghine, etc.

Specialitate în articole de

Vopsele fine, Uleiuri fine engleză și tot felul de lăuri și parfumuri

BAZAR ENGLEZ
CARP & COSTOVICI

— CONSTANȚA —

No. 6-8, STRADA CAROL I, No. 6-8

Asortat numai cu MASFURI FINE.—Articole de voaj.—Articole pentru domni

— INCĂLTĂMINTE AMERICANĂ —

Galanterie de Lux și Noutăți.—Crăitorie de Primul Rang.—Stofe Engleză

**„DOBROGEA”
SOCIETATE COOPERATIVA**

CAPITAL SOCIAL 100.000 LEI

Constanța, — STRADA CAROL No. 64, — Constanța

FURNIZARE A SERVICIULUI MARITIM ROMAN SI A CAZINOULUI COMUNAL CONSTANȚA

**COLONIALE, DELICATESE ARTICOLE ORIENTALE
BAUTURI INDIGENE ȘI STREINE**

Serviciul la domiciliu gratuit

Expedițiuni în țara și streinătate

TELEFON

TELEFON